

Concilia Provincialia Mediolanensis Sex

Borromeo, Carlo

Venetiis, 1602

De sedilibus muliebribus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62072](#)

quaque columella ab uno, & altero item latere excavatis, aliquè modo confectis, totum altè committitur. Cuius tabulati altitudo cubitis circiter quinque exstruitur.

Ita verò in ianua maiori committatur, ut illam medium dividat; siccq; diuisa, ac distincta, partim viris, partim mulieribus ad Ecclesiam aditum, diuisim, distincteque faciat.

Sint autem in tabulato ianuae quedam certis locis perspicuis: quæ valuis, & pessulis clausæ, tunc solum aperiantur, cùm ab una ad alteram partem transitum necessariò fieri opus est.

2 A qua parte autem concio: habetur, quò facilius, commodiusque fideles concionatorem, conspiciant; tabulatum cum eo tempore demissus aliquanto extare debeat, à summa parte tabulis committatur, que fibulis ferreis anuexæ, & hincinde parvulis pessulis clausæ, cùm opus est, aperi, & demitti possint, eiusdem fibulis appense.

3 Quibus etiam in Ecclesijs, aliquando necesse est, ut cum ab una parte Missa celebratur, qui ab altera sunt, eidem Missæ sacro intersint; eadem ratio tabulati demittendi adhiberi poterit.

Fibulae autem ad tabulati demittendi usum, ut genibus flexis, fideles, à qua parte sunt, Sacerdotem, in altera celebrantem, prospiciant, à pa- rum ente distent cubitis duobus; si ad concionis audiendæ usum tantum sint, cubitis tribus.

De Sedilibus muliebribus, quas bradellias dicunt.

S V M M A R I V M.

1 Sedilium, bradellarumq; usus prohibetur.

2 Communes quæ permittuntur.

3 Illeque quorum sumptu conficienda.

4 Earundem situs.

5 Forma, & numerus.

6 Bradellæ viris interdicuntur.

7 Sedilia qualia illis concedantur.

8 Utque disponenda.

4. De ornatu
&c. fact. loc.

T & Ecclesiarum nitoris consulatur, & strepibus, ac rixis, quae ex sediū muliebrium, qua bradellas vocant, in Ecclesijs collocatarum line, existere sapè solent, occurritur: viue simul in ijs Ecclesijs, quae præsertim angustæ admodum sunt, populi frequentia spaciū maius detinuntur: nec verò in posterum vllæ vniquām collocentur.

2 Communes autem alias, easque humiles, simplici fabrili opere confectas, modo, & forma in riotrarum instructionum libro prescripta, collocari, constituique liceat, concessu Episcopi.

3 Ex que sedes cōmunes, aut confratiarum, quæ in Ecclesijs constitutæ sunt, sumptibus, aut pecunia à populo contributa, fieri poterunt; ut alia quavis ratione, quæ Episcopo potior videbitur.

Inst. fab. Ece, 4 Quibus in Ecclesijs, Episcopus aliquem bradellarum usum permittendum censuerit; earum forma sequens constituetur quæ in Ecclesia à parte mulierum collocatae, cum ad sedendum, tum ad genua flectenda illis usum erunt. Pars verò mulierum Septentrionalis sit; nisi quibus in Ecclesijs pro ratione situs, aliaue causa, Episcopus aliter statuerit.

5 Afferes igitur, seu trabes parvulae querneæ tres, crassitudine vñiarum quinque; longitudine cubitorum trium, & vñciarum sexdecim, altitudine vñciarum octo, in Ecclesiæ solo rectæ suppositæ, tribusque circiter cubitis singulæ inter se disiunctæ, tabulis sc̄ellibus totidem, cuiusmodi genis sint, ijsque singulis latitudine vñciarum octo, & equali inter se spacio distantibus constitutæ, una scilicet in medio, reliqua due in extremitatibus, bradellas humiles, easque tripartitas ita constituant; ut inde, cum usaretur, nè impedimento sint, amoueri queant. Angustiores verò sint, vbi eas latiores loci situs non requirit. Atque hæc quidem forma bradellarum, quæ ab ea parte per Ecclesiæ longitudinem ductæ, singulæ cubito inter se distantes, totidem collocabuntur, quot pro Ecclesiæ amplitudine, Episcopus conceperit.

Sint autem procul omnino à Capella Altaris maioris, octo circiter cubitis, vel amplius pro Ecclesiæ ratione; à tabulato intermedio, spacio vñlate quattuor cubitis, pluribusue pro magnitudine Ecclesiæ; ab altero latere, via etiam tantidem spaciij. Nec verò propè vlla Altaria sint, sed paulò remotiora.

In medio autem bradellarum situs, via præterea transuersalis sit, quantumdum pateat.

6 A parte autem Ecclesiæ, que virorum est, nullæ bradelle sint, quib[us] genua flectantur.

7 Si quæ verò sedilia conceduntur, ea, è tabulis item sc̄ellibus confe-

cta

la, forma oblonga sint; neque à tergo habeant longuria: quibus homines ab humeris nitantur: & vel parietibus hærentia, vel intrà intercolumni spacia recta potissimum collocentur.

8 Et huiusmodi sint, que geri, amoueriè singula possint, prout r̄su venient: atque ita etiam, ut, Ecclesiæ impedimento non sint; atque ita, ut, qui sedent, à sanctissimo sacramento auersi non sint; neque rursus Altaribus hærent.

De Campanili.

S U M M A R I U M.

- 1 Campanilis formæ due: prima qualis.
- 2 Altitudo.
- 3 Tabulata quot, & qualia.
- 4 Fenestre quot, ubi, & quales.
- 5 Scala cuiusmodi.
- 6 Faſtigij forma.
- 7 Ostium, ut muniendum.
- 8 Situs Campanilis.
- Campanarum numerus, sequenti tit. edocetur, nu. 1. 2. 3. 4.
- 9 Horologium.
- 10 Campanilis, quæ secunda forma.
- 11 Campanilis loco, ubi pile lateritiæ aptanda.

T que hæc quidem sunt, que ad interiorem Ecclesiæ fabricam, & sumuè pertinent: nunc aliqua sequuntur, que adiuncta Ecclesiæ sunt.

Ac primo loco de turri Campanarum, quam campanilem dicunt.

Vbi Campanarum causa turris exædificanda est; hæc mox infra demonstrata seruari poterunt.

Sit turris campanarum, quadrata forma, aut alia, ut pro ratione Ecclesiæ, locuè, Architecto videbitur.

1 In altum exstruatur, illius iudicio, pro amplitudine item Ecclesiæ.

3 Habeat tabulata, quot idem iudicarit: imum autem fornicatum, reliqua superiora ex assulis firmis confecta, & summum opere item fornicato.

4 Fenestras in singulis tabulatis habeat: que ab omni parte exstru-

Inst. fab. Ecc.
lib. 1. De tur.
cāp. & cam-
panis. c. 25.

Ibid. de tabu-
latis.

Ibid. De fene-
stris.

Kk 2 Etæ,